

Erfgoed

De zomervakantie is voorbij. Ik loop het station van Gouda uit en ga op weg naar de Driestar Hogeschool. Het regent en met rugzak, laptop en paraplu loop ik naar school. Weer een nieuw jaar ligt voor ons, mijn achttiende jaar alweer hier. Nooit gedacht dat ik het zo lang zou volhouden op één plek.

Hoe prettig toeven het hier ook is en hoeveel mooie Driestar-verhalen er ook liggen opgeslagen in de archieven van mijn geest, toch zie ik weer als een berg tegen het nieuwe schooljaar op. Op de één of andere manier moet ik altijd eerst weer worden opgetild door iets of iemand, voordat ik over mijn drempel en schaduw heen stap. Terwijl ik daarover mijmer en me afvraag waarom zoveel leraren dat nare gevoel en die knoop in hun maag altijd weer hebben, voel ik op de één of andere manier dat ik even naar boven moet kijken naar de studentenflat van onze school. Daar wonen op de elfde verdieping mijn geliefde studenten van "Zuven". Vorig jaar ben ik - na mijn column over hen - ingewijd tot erelid der Zuven en inmiddels heeft mijn dochter verkering met één van hen! Ik kijk achter mijn paraplu langs omhoog naar de elfde verdieping en daar staan mijn dochter en haar vriend op het balkon mij toe te zwaaien. Ineens wijken de drempels en vliesen de schaduwen! Ik zie weer wat ik hier kom doen: Lesgeven aan geweldige studenten en het erfgoed van de christelijke geloofstraditie overdragen aan de schoolmeesters en -juffen van de toekomst.

Op de een of andere manier brengt dat woord 'erfgoed' mij een intrigerend boek in gedachten, dat ik deze zomervakantie las (en dat in zijn titel ook het woord 'zuven' ofwel 'zeven' heeft!) Het is de roman *De zevende golf* (2014) van Henk Vaessen. Dit boek gaat over het erfgoed van de Joodse koopmansfamilie Mendel. De Mendels zijn indertijd uit Polen naar Nederland gevlucht en wonen op de Veluwe. Ze weten zich op te werken van rondzwerfende kooplui tot succesvolle textielhandelaren.

In een kast bewaren zij een eeuwenoud familie-erfgoed, een helft van de *Joma Rabbàh*. De *Joma Rabbàh* (letterlijk 'de Grote Dag') is een tekst over de Ark des Verbonds. De Ark des Verbonds - die na de ballingschap geheel uit het beeld verdween - zou door Menelik, de zoon van koning Salomo en koningin Makeda van Scheba, naar Ethiopië zijn gebracht, tesamen met de andere helft van de *Joma Rabbàh*-tekst. Eens zal een Mendel - de Mendels zijn nakomeling uit de stam van Dan - naar Ethiopië gaan om zijn teksthelft te brengen bij de andere teksthelft en bij de Ark des Verbonds. Dan zal de Ark naar Jeruzalem gebracht worden en zal de 'zevende tijd' ofwel de 'zevende golf' aanbreken: Israël zal Jezus als de Messias erkennen en de heidenvolkeren zullen naar Sion gaan.

Wanneer het beslissende moment van het overdragen van deze erfenis dáár is - en *traditie* betekent overdracht! - roept de grootvader de familie bijeen. Het erfgoed van de familie Mendel is tweeledig. Ten eerste moet de erfgenaam in het licht van het leven van alledag de hoge morele code van voorzichtigheid, eerlijkheid en barmhartigheid volgen. Ten tweede moet hij in het licht van 'de Grote Dag' handelen met het oog op het komende vreedrijk Gods en naar Ethiopië gaan.

Vaessen benadrukt dat veel in zijn boek fictie is, maar ik heb de indruk dat hijzelf oprecht gelooft in de nabije komst van de 'zevende golf' en de terugbrenging van de Ark naar Jeruzalem. Of dan inderdaad de Ark naar Jeruzalem teruggebracht zal worden, weet ik niet - in de Schrift lees ik er niet over - maar ik heb wel sterk het idee dat we momenteel naar een keerpunt in de geschiedenis gaan. Met name de steeds maar toenemende strijd van de erfgenamen Abraham doet mij dit vermoeden. Dit is de strijd van Ismaël (de Islamieten) tegen Izaäk (de Joden en de geslachten der aarde die in Abraham gezegend zullen zijn ofwel de christenen). Ik denk dat we in dit licht - zonder in een overspannen toekomstverwachting te vervallen - onze ogen open en onze lampen brandende moeten houden.

Maar hoe dan ook: wat een rijk erfgoed kent deze familie Mendel! Vanuit de verworteling in het verleden draagt zij in het heden de erfenis over naar de toekomst. Laten ook wij aan onze kinderen, leerlingen en studenten het erfgoed overdragen in de verwachting van de toekomst Gods! Moge dit jaar een gezegend schooljaar zijn! Volgend jaar in Jeruzalem!

Dr. Ewald Mackay